

УДК 657.05:332.142.4

DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/9.28>

Лопін А.О.

здобувач кафедри фінансів та обліку,
Харківський державний університет харчування та торгівлі

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПРИРОДНОГО КАПІТАЛУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

У статті розроблено методичні аспекти формування облікової політики елементів природного капіталу як основи визначення внеску бізнесу в досягнення цілей екологічного складника сталого розвитку. Згруповано в чотири групи принципи облікової політики природного капіталу. Запропоновано під час формування Наказу про облікову політику на підприємстві харчової промисловості впровадити пункт «Екологічно орієнтована діяльність». Обґрунтовано, що в розпорядчому документі про облікову політику підприємства харчової галузі мають наводитися методи оцінки вибуття запасів; облік транспортно-заготівельних витрат; метод амортизації основних засобів природоохоронного призначення та нематеріальних активів; періодичність та об'єкти проведення інвентаризації. Визначено процедурні питання облікової політики.

Ключові слова: природний капітал, облікова політика, бухгалтерський облік, методи, принципи та процедури, методи оцінки вибуття запасів, амортизація основних засобів природоохоронного призначення.

Постановка проблеми. Основою ефективності бухгалтерської практики опрацювання інформації про природний капітал є використання загальних рамок, стандартних визначень, спільної мови та повторюваних процесів. Хоча такі рамкові процеси добре стандартизовані стосовно фінансового обліку, облік природного капіталу з'явився порівняно недавно і його процеси все ще розвиваються як у державному, так і в приватному секторі [1].

Що стосується обліку природного капіталу суб'єктами державного сектору, під час розроблення стандартної щодо структури облікової системи та принципів обліку природного капіталу в Україні слід користуватися Системою екологічних та економічних рахунків (SEEA), затвердженою Статистичним відділом Організації Об'єднаних Націй [2]. Рекомендації SEEA забезпечують засоби організації збору даних про природний капітал послідовно та порівняно, що дає змогу фіксувати та аналізувати економічний внесок природного капіталу й екологічні наслідки економічної діяльності країн світу.

У приватному секторі у 2016 р. розроблення стандартних рамок для інтеграції природного капіталу у прийняття бізнес-рішень шляхом оцінки природного капіталу ініціювала Коаліція природного капіталу шляхом підготовки Протоколу про природний капітал [3]. Даний протокол використовується для отримання надійної, достовірної та корисної інформації про будь-який прямий та опосередкований вплив бізнесу на природний капітал або про будь-які залежності бізнес-середовища від змін у стані природного капіталу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поняття «облікова політика» та її елементи досліджують у великій кількості наукових робіт

як вітчизняні, так і зарубіжні автори, зокрема: Л. Алборов, В. Астахов, Т. Барановська, І. Білоусов, Ф. Бутинець, П. Житний, Н. Кондраков, М. Кутер, Н. Малюга, Л. Ловінська, С. Ніколаєва, О. Петрук, В. Швець, Л. Шнейдман та ін.

Необхідність та переваги формування облікової політики підприємства з урахуванням екологічних питань та стратегії підприємства обґрунтовують О.В. Руденко та О.М. Кондратюк [4]. Розкриттю сутності обліку екологічних витрат в умовах концепції сталого розвитку, створенню системи екологічних витрат та обґрунтуванню необхідності їх відображення в обліковій політиці вітчизняних підприємств присвячено праці М.І. Совик [5].

Незважаючи на значні досягнення світової спільноти в питаннях розроблення глобального стандарту обліку корпоративного природного капіталу, загальноприйнятих рекомендацій дотепер не існує. Розроблення методології облікового відображення формується як у межах корпоративного сектору, так і через уряди країн. Так, у 2015 р. Комітет із природного капіталу Сполученого Королівства створив рекомендації, за допомогою яких корпорації та власники земельних ділянок можуть у грошовому вимірнику оцінити активи та зобов'язання з природного капіталу та представляти їх у вигляді балансу.

Італійський фонд ЕНІ імені Енріко Маттеї (Fondazione Eni Enrico Mattei – FEEM) розробив методику інтегрованого екологічного обліку, яка включає в себе екологічну політику підприємства, систему екологічного менеджменту та здатна нагромаджувати й обробляти дані, отримані в процесі аудиту і моніторингу діяльності підприємства та уможливує визначення цілей поточного оперативного управління компанією [6].

В Україні таких рекомендацій або стандарту з оцінки та обліку природного капіталу не існує, внаслідок чого питання обліку та відображення у звітності елементів природного капіталу та впливу на нього бізнес-процесів підприємства мають регламентуватися внутрішнім документом підприємства з організації обліку, а саме обліковою політикою.

Мета статті полягає у розробленні методичних аспектів формування облікової політики елементів природного капіталу як основи визначення внеску бізнесу в досягнення цілей екологічного складника сталого розвитку.

Виклад основного матеріалу. В умовах суттєвого зростання антропогенного впливу на природу одним із найадекватніших та ефективних способів вирішення проблеми взаємодії суб'єктів господарювання та всієї економіки з навколишнім середовищем є запровадження обліку елементів природного капіталу на підприємствах харчової галузі України, оскільки, як цілком слушно зазначає О.І. Гриценко, традиційна система бухгалтерського обліку не є придатною для адекватного врахування екологічних впливів підприємства і виконання функцій екологічно свідомого управління й контролю [7, с. 680]. Аналогічну думку має і М. Лепетан, яка зазначає, що діюча система бухгалтерського обліку не забезпечує достатнього системного відображення впливу суб'єктів господарювання на довкілля [8, с. 48]. Це передбачає налагодження якісно нової обліково-аналітичної системи, фундаментом якої є облікова політика.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності [9]. Ступінь свободи підприємства у формуванні облікової політики обмежений державною регламентацією бухгалтерського обліку, яка визначена переліком методик і облікових процедур, що необхідно для того, щоб держава могла контролювати податки до бюджету, але серед них припустимі альтернативні варіанти. Іноді нормативні документи взагалі не містять конкретних рекомендацій щодо правил обліку окремих фактів господарського життя. Якщо система не встановлює спосіб ведення бухгалтерського обліку з конкретного питання, то під час формування облікової політики підприємство самостійно розробляє відповідний спосіб виходячи з чинних положень [10].

Облікова політика, застосовуючи певні методи збору й обробки даних, має забезпечити потреби менеджменту в достатній оперативній, релевантній інформації для прийняття зважених управлінських рішень. За твердженням А. Райса та М. Вардона, облікова політика природного

капіталу має відповідати десяти основним принципам, які науковці систематизують за чотирма групами (всебічність, цілеспрямованість, надійність, сучасність) [11, с. 89]. Як бачимо, до першої групи слід відносити принципи, які відповідають за всебічність подання інформації про природний капітал в обліку та звітності компанії, а саме:

інклюзивність – визнання різноманітних зацікавлених сторін, реагуючи на їхні інформаційні запити, поважаючи їхні цінності та використовуючи відповідні засоби взаємодії;

колаборативність – комунікація між виробниками інформаційних ресурсів у системі обліку природного капіталу та їх користувачами для аналізу ефективності політики управління природним капіталом підприємства з метою налагодження взаєморозуміння, довіри та здатності працювати разом;

холістичність – застосування всебічного, багатопрофільного/міждисциплінарного підходу до економічних та екологічних аспектів природного капіталу та їх складних зв'язків із політикою та практикою.

Принципи другої групи забезпечують цілеспрямованість усіх положень облікової політики. До них слід відносити:

орієнтованість на управлінське рішення – надання відповідної та своєчасної інформації з метою розроблення показників для аналізу ефективності політики вдосконалення та реалізації рішень за наслідками використання природного капіталу або впливу на нього;

орієнтованість на попит – надання інформації, яка фактично вимагається або потрібна керівникам рішень на конкретних рівнях управління.

Третя група принципів відповідає за надійність результатів обліку природного капіталу шляхом забезпечення їх транспарентності, відкритості та надійності. Дія цих принципів в обліковій політиці проявляється у такому:

транспарентність та відкритість – залучення та заохочення громадськості до використання результатів обліку природного капіталу з чітким оприлюдненням їх інтерпретації, включаючи застосовані, згідно з обліковою політикою, обмеження джерел даних, методів та/або засобів оприлюднення;

надійність – спостереження, оцінка, систематизація та узагальнення даних з усіх доступних джерел із застосуванням об'єктивних та послідовних методичних прийомів.

Принципи четвертої групи (стійкість, постійне вдосконалення, вбудованість) сприяють підтримці адекватності облікової політики вимогам часу через:

стійкість – створення якомога більших часових рядів даних за умов достатніх, передбачува-

них часових ресурсів та постійного застосування вибраних методичних прийомів;

постійне вдосконалення – організація постійного навчання, орієнтованого на взаємодію виробників обліково-аналітичних ресурсів та користувачів, перманентне тестування нових підходів та розвиток систем кращого управління невизначеністю, прийняття інновацій та нових можливостей;

вбудованість – процедури обліку та аналізу природного капіталу стають частиною механізмів не лише бізнесу, а й уряду країни. Вони мають сприяти нарощуванню потенціалу, вдосконаленню інституційної інтеграції для сталого розвитку та включення обліку природного капіталу в процедури та механізми підтримки прийняття рішень на всіх рівнях управління.

Облікова політика фактично покликана інтегрувати економічну (як внутрішнього, так і зовнішнього характеру), соціальну та екологічну політику підприємства в єдиний інформаційний простір для прийняття рішень, що забезпечать стійкий розвиток підприємства та приріст вартості на кожному з його життєвих циклів [12, с. 224]. Тому під час формування Наказу про облікову політику на підприємстві харчової промисловості необхідно впровадити пункт «Екологічно орієнтована діяльність», під час наповнення якого треба враховувати інтереси всіх зацікавлених сторін (власників суб'єкта господарювання, працівників, контрагентів, суспільства, держави у цілому), дотримуючись перелічених вище принципів, та розкривати основні методи оцінки та обліку природного капіталу. Методи, які повинні наводитися в Наказі про облікову політику, перелічені та детально описані в Методичних рекомендаціях щодо облікової політики підприємства [13]. Проте такий специфічний об'єкт бухгалтерського обліку, як природний капітал, потребує адаптації загальноприйнятих методів для достовірного відображення інформації про нього в обліково-аналітичній системі та звітності, що має досягатися розкриттям їх в обліковій політиці.

У розпорядчому документі про облікову політику підприємства харчової галузі мають наводитися методи оцінки вибуття запасів. До складників природного капіталу в групі «виробничі запаси» на підприємствах харчової галузі може входити сировина рослинного та тваринного походження, яка використовується у виробництві екологічно чистих продуктів. Оскільки час реалізації продукції природного походження обмежений, бо існує ймовірність швидкого псування запасів, в обліковій політиці доцільно вибирати метод собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО). Це пов'язано з тим, що запаси, які надійшли першими, реалізуються у першу чергу, тому для унеможливлення маніпулювання даними у

бік штучного завищення або заниження вартості запасів, доцільно їх списувати відповідно до термінів реалізації.

Вартісна оцінка виробничих запасів включає також облік транспортно-заготівельних витрат (ТЗВ), які, згідно з П(С)БО 9 «Запаси», можуть включатися або до собівартості придбаних запасів, або загальною сумою на окремому субрахунку рахунків обліку запасів [14]. Якщо на підприємстві харчової галузі основним видом діяльності є виробництво екологічної продукції, то узагальнюватися сума транспортно-заготівельних витрат може на окремому субрахунку (закріплюється в робочому плані рахунків) та розподілятися виходячи з вартісних характеристик запасів, що вибули за місяць. Якщо ж виробництво екологічної продукції є лише допоміжним видом діяльності, то ТЗВ доцільно включати в первісну вартість запасів під час їх оприбуткування та вибирати цей метод розподілу в обліковій політиці, що дасть змогу більш точно визначити вартість виробничих запасів, яких вони безпосередньо стосуються.

Важливим елементом облікової політики природного капіталу є вибір методу амортизації основних засобів природоохоронного призначення та нематеріальних активів (прав користування природними ресурсами). Відповідно до ст. 48 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», в Україні здійснюється стимулювання раціонального використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища шляхом установа підвищених норм амортизації основних виробничих природоохоронних фондів [15]. Таким чином, відповідно до Закону, в обліковій політиці доцільно вибирати прискорені методи амортизації необоротних активів природоохоронного призначення, а саме метод зменшення залишкової вартості, метод прискореного зменшення залишкової вартості чи кумулятивний метод.

Ще одним питанням, яке має розкритися в методичному розділі облікової політики відносно природного капіталу, є періодичність та об'єкти проведення інвентаризації. Інвентаризація природного капіталу є необхідною для комплексної оцінки об'єктів, планування невиснажливого екологічного виробництва, сприятиме визначенню допустимих навантажень на елементи природного капіталу. При цьому якщо на підприємстві харчової галузі з урахуванням технологічного процесу та його особливостей утворюються викиди забруднюючих речовин в атмосферу незалежно від відомчого підпорядкування і форм власності, згідно з Наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 10.02.1995 № 7 затверджено Інструкцію про зміст та порядок складання звіту про проведення інвентаризації викидів забруднюючих речовин на підприємстві, яка містить у собі мето-

дичні вказівки щодо змісту та оформлення необхідних документів для створення звіту з інвентаризації викидів забруднюючих речовин. Вимоги цієї Інструкції мають ураховуватися під час формування облікової політики.

Для раціональної організації обліку природного капіталу на підприємствах харчової галузі під час визначення процедурних питань облікової політики необхідно:

1. Включити в наказ «Про облікову політику» аспекти, що стосуються обліку природного капіталу, а саме: види, джерела їх формування та обсяг екологічних активів, капіталу, зобов'язань, доходів та витрат; документи, призначені для фіксації та узагальнення інформації про екологічні аспекти діяльності підприємства; класифікатор основних видів операцій щодо руху екологічних активів, капіталу та зобов'язань; порядок формування та використання коштів на природоохоронну діяльність; перелік осіб, відповідальних за облікове відображення екологічних аспектів бізнесу; процедури поточного контролю над формуванням і використанням коштів на природоохоронну діяльність та екологічне виробництво; порядок проведення інвентаризації відходів і стану екологічних зобов'язань, у тому числі зі сплати екологічних податку; склад та зміст внутрішньої звітності щодо екологічних аспектів бізнесу.

2. Розробити робочий план рахунків обліку природного капіталу та форми відповідних первинних документів.

3. Сформувавши графіки документообігу операцій з обліку екологічних аспектів бізнесу.

4. Описати порядок організації матеріальної відповідальності за порушення екологічних норм.

5. Визначити порядок ведення управлінського обліку та формування екологічної звітності.

Висновки. Облікова політика має розроблятися відповідно до основних соціальних, економічних та екологічних інтересів підприємства, регіону і держави, забезпечувати захист прав та інтересів власників бізнесу та суспільства. З метою організації обліку природного капіталу доцільно скласти на підприємстві чіткий та деталізований типовий класифікатор активів, капіталу, зобов'язань, доходів, витрат та податкових наслідків, пов'язаних з екологічними аспектами бізнесу, який ураховуватиме специфіку харчової галузі.

Формування облікової політики підприємства за наведеними рекомендаціями дасть змогу відображати в обліковій системі та різноманітній звітності (звіті про управління, про сталий розвиток, інтегрованій звітності) елементи природного капіталу; визначати, планувати, нормувати, контролювати й аналізувати витрати на природоохоронну діяльність, відновлення чи підтримання біорізноманіття; поглиблено вивчати та аналізувати фінансові результати від природоохоронної діяльності, що дасть змогу вчасно визначати ефективність природоохоронної діяльності підприємства харчової промисловості та витрат на неї.

Список використаних джерел:

1. Accounting for Natural Capital. n.d. URL : <https://naturalcapitalcoalition.org/wp-content/uploads/2019/02/W1-Accounting-narrative-Final-04-02-2019.pdf> (accessed: 10 December 2019).
2. System of Environmental-Economic Accounting. n.d. URL : <https://seea.un.org/> (accessed: 10 December 2019).
3. Natural Capital Protocol. n.d. URL : <https://naturalcapitalcoalition.org/natural-capital-protocol/> (accessed: 10 December 2019).
4. Руденко О.В., Кондратюк О.М. Екологічна та облікова політики в управлінні промисловим підприємством. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7108> (дата звернення: 10.12.19).
5. Совик М.І. Необхідність упровадження обліку екологічних витрат в умовах здійснення економічної діяльності згідно з концепцією сталого розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2018. Вип. 19(3). С. 61–64.
6. Jobstl H.A., Hogg J.N. State of Forestry Accounting in some European Countries. In: Buttoud G., Jobstl H., Merlo M. (eds.). *Accounting and Managerial Economics for Environmentally-friendly Forestry. Economie et Sociologie Rurales, Actes et Communications*. № 15, P. 17–40.
7. Гриценко О.І. Екологічний облік: визначення перспектив та основних засад упровадження. *Економіка та суспільство*. 2016. № 2. С. 678–683.
8. Лепетан І.М. Передумови виникнення та ведення екологічного обліку. *Агроекономіка*. 2018. № 12. С. 48–55.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність : Закон України від 16.07.1999 № 996. URL : <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 10.12.19).
10. Житний П.Є. Організаційно-методологічні аспекти облікової політики фінансово-промислових систем : автореф. дис. ... д.е.н. : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». Київ, 2009. 35 с.
11. Ruijs A., Vardon M. Natural capital accounting: growing experience and testing the 10 living principles to make it fit-for-policy. 2nd Policy Forum on Natural Capital Accounting for Better Decision Making: Applications for Sustainable Development, Chapter: 4, Publisher: World Bank WAVES, Editors: Arjan Ruijs, Michael Vardon. P. 83–99.
12. Лаговська О.А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія : монографія. Житомир : ЖДТУ, 2012. 676 с.
13. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства : Наказ Міністерства фінансів України № 635 від 27.06.2013. URL : <https://zakon.help/law/v0635201-13/> (дата звернення: 10.12.19).

14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : чинне від 1999-10-20. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення: 10.12.19).

15. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. № 1268-XII / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12> (дата звернення: 10.12.19).

References:

1. Accounting for Natural Capital. *n.d.* Available at: <https://naturalcapitalcoalition.org/wp-content/uploads/2019/02/W1-Accounting-narrative-Final-04-02-2019.pdf> (accessed 10 December 2019).

2. System of Environmental-Economic Accounting. *n.d.* Available at: <https://seea.un.org/> (accessed 10 December 2019).

3. Natural Capital Protocol. *n.d.* Available at: <https://naturalcapitalcoalition.org/natural-capital-protocol/> (accessed 10 December 2019).

4. Rudenko O. V., Kondratiuk O. M. (2019). Ekolohichna ta oblikova polityky v upravlinni promyslovym pidpriemstvom [Environmental and accounting policies in industrial enterprise management] *Efektivna ekonomika* (electronic journal) 2019. № 6. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7108> (accessed 10 December 2019).

5. Sovyk M. I. (2018) Neobkhdnist uprovdzhennia obliku ekolohichnykh vytrat v umovakh zdiisnennia ekonomichnoi diialnosti zghidno z kontseptsiiu staloho rozvytku [The necessity of introduction of the account of ecological expenses in the conditions of realization of economic activity in accordance with the concept of sustainable development]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriiia : Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo*. [Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series: International Economic Relations and the World Economy]. Vol. 19 (3). Pp. 61-64.

6. Jobstl H.A., Hogg J.N. State of Forestry Accounting in some European Countries. In: Buttoud G., Jobstl H., Merlo M. (eds.). *Accounting and Managerial Economics for Environmentally-friendly Forestry. Economie et Sociologie Rurales, Actes et Communications*. N 15, P. 17-40.

7. Hrysenko O. I. (2016) Ekolohichni oblik: vyznachennia perspektiv ta osnovnykh zasad uprovdzhennia [Ecological accounting: definition of prospects and basic principles of implementation]. *Ekonomika ta suspilstvo* [Economy and society]. Mukachiv: Mukachivskiy derzhavnyi universytet, № 2, pp. 678-683.

8. Lepetan I. M. (2018) Peredumovy vynyknennia ta vedennia ekolohichnoho obliku. Ahrosvit. [Prerequisites for the emergence and maintenance of environmental accounting]. *Ahrosvit* [Agro-world], № 12, pp. 48-55.

9. Zakon Ukrainy Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist: pryiniaty Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy vid 16.07.1999 r. № 996. [Law of Ukraine on Accounting and Financial Reporting]. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua>. (accessed 10 December 2019).

10. Zhytnyi P. Ye. (2009) Orhanizatsiino-metodolohichni aspekty oblikovoi polityky finansovo-promyslovykh system [Organizational and methodological aspects of accounting policy of financial-industrial systems]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Kyiv, 2009. 35 p.

11. Ruijs A., Vardon M. Natural capital accounting: growing experience and testing the 10 living principles to make it fit-for-policy. 2nd Policy Forum on Natural Capital Accounting for Better Decision Making: Applications for Sustainable Development, Chapter: 4, Publisher: World Bank WAVES, Editors: Arjan Ruijs, Michael Vardon. Pp.83-99.

12. Lahovska O. A. (2012) *Oblikovo-analitychne zabezpechennia vartisno-orientovanoho upravlinnia: teoriia ta metodolohiia* [Accounting and analytical support of cost-oriented management: theory and methodology]. Zhytomyr: ZhDTU, 676 p.

13. Metodychni rekomendatsii shchodo oblikovoi polityky pidpriemstva : zatverdzheno Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27.06.2013, № 635 [Guidelines for accounting policies of the company]. Available at: <https://zakon.help/law/v0635201-13/> (accessed 10 December 2019).

14. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 9 «Zapasy» vid 1999-10-20 [Accounting Standard (Standard) 9 "Inventories"]. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua>. (accessed 10 December 2019).

15. Zakon Ukrainy Pro okhoronu navkolyshnoho pryrodnoho seredovyscha: pryiniaty Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy vid 25 chervnia 1991 r. № 1268-XII. [Law of Ukraine On the protection of the environment]. Available at: (accessed 10 December 2019).

Lopin Andriy*Kharkiv State University of Food Technology and Trade*

NATURAL CAPITAL ACCOUNTING POLICY AS AN INSTRUMENT OF ENTERPRISE'S ENVIRONMENTAL POTENTIAL MAINTENANCE

It is proved that the most effective way of solving the problem of interaction of economic entities and entire economy with environment is the introduction of natural capital elements accounts in the Ukrainian food industry enterprises' accounting cycle. The article deals with methodological aspects of natural capital elements accounting policy formation as a basis of determining of the business contribution to achieving environmental area of sustainable development goals. Achievement of the goal set in the article is carried out with the help of general scientific and special methods of research, namely: dialectical approach, analysis and synthesis, systematization and generalization. Natural capital accounting principles are systematized by four groups. Principles of the first group (inclusive; collaborative; holistic) are responsible for the natural capital information comprehensive presentation in company's accounts and reports. Principles of the second group (decision-centred, demand-led) ensure that all accounting policies are targeted to management goals. The third set of principles (transparent, open, credible) is responsible for the reliability of natural capital accounting results. It is proved that the principles of the fourth group (enduring, continuously improving, embedded) contribute to maintaining the adequacy of accounting policies to the requirements of time. It is proposed to introduce the item "Environment-oriented activity" to Accounting Policy Order for food industry. It has been proved that natural capital needs to be adapted to conventional methods to accurately reflect its information in the accounting-analytical and reporting systems that should be achieved by its disclosure in accounting policy. It is substantiated that in the regulatory document on the food industry accounting policy the following methods should be specified: estimating of stocks disposal; transport and procurement costs accounting method; fixed and intangible environmental assets depreciation method; and inventory frequency. Procedure issues of accounting policy have been identified for the rational accounting organization of natural capital at food companies.

Key words: *natural capital, accounting policy, accounting methods, principles and procedures, methods of inventories evaluation, fixed and intangible environmental assets depreciation.*

JEL classification: L53, M14, Q56.
